No. 2838 Zaterdag 17 April 1937 54ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

's Pausen Encycliek over het Communisme.

HET GROOTSTE GEVAAR DAT DE MENSHEID BEDREIGT.

Een dwaalsysteem en de leer der Kerk.

Een oproep tot de Staten en de volken;

een vermaan tot vernieuwing en verdieping van het christelijk leven.

Onder de aanhef „Divini Redemptoris" en gedateerd 19 Maart, feestdag van den patroon der H. Kerk, is, gelijk onze lezers reeds weten, een Pauselijke encycliek verschenen, die een nieuwe veroordeling inhoudt van de leer van het marxistisch materialisme en bovendien een ontzagwekkende getuigenis is tegen het communistisch terrorisme.

De encycliek stelt de wettige aspiraties vast van de lagere klassen en van de arbeiders in het algemeen; zij erkent het egoisme of de onverschilligheid der klassen, die de arbeidende stand aan zijn lot hebben overgelaten en wijst de geestelijke levenshervorming en het christelijke geloof aan als de enige middelen tegen de bedreiging der cultuur.

De encycliek, die opnieuw blijk geeft van de ongeschokte vitaliteit en geestkracht van den regerenden Paus is een zeer omvangrijk document in de „Acta" en beslaat zestien kolommen van de „Osservatore Romano".

De Pauselijke zendbrief begint met op het communistisch gevaar te wijzen, dat een ernstige bedreiging is voor alle volkeren.

Na er aan herinnerd te hebben hoe Zijn voorgangers en Hij zelf de wereld vaak op dit gevaar gewezen hebben, verklaart de H. Vader nogmaals de noodzakelijkheid te voelen, Zijn waarschuwende stem tot de volkeren te richten, in de hoop, dat thans de echo van die stem overal moge doorklinken, waar nog harten leven, die verlangen naar het welzijn der mensheid en dit te meer, wijl op dit moment de revolutionnaire idee zich schrikwekkend verbreidt of dreigt te verbreiden in alle landen der wereld.

De leer van het communisme is gebaseerd op het door Marx geleerde historisch materialisme, waarvan de theoretici van het bolsjewisme beweren de enige zuivere interpretatie te bezitten.

Deze doctrine leert, dat er maar één realiteit bestaat, namelijk de materie met haar krachen. Ook de menselijke samenleving is volgens haar niet anders dan een verschijningsvorm der materie, die onvermijdelijk, door een eeuwig conflict tussen de aanwezige krachten, uit moet lopen op deze slot-synthese: een maatschappij zonder klassen.

Het is duidelijk, dat in deze doctrine geen plaats over blijft voor het Godsidee, dat zij geen verschil kent tussen geest en materie, noch tussen ziel en lichaam; dat zij een voortleven der ziel na de dood ontkent en daarmee iedere hoop op een ander leven negeert.

Zo wordt de vrijheid van de mensen vernietigd; 's mensen persoon heeft geen enkel recht meer, daar hij, om zo te zeggen, niets anders is dan een simpel rad in het raderwerk der sociale samenleving. Alléén de samenleving heeft haar rechten, niet de mens. Ieder gezag wordt verloochend. De waardigheid en onontbindbaarheid van het huwelijk wordt vernietigd, het gezin geprofaneerd, de **vrouw van de huiselijke haard en verzorging der kinderen weggenomen**, de godsdienst opium voor het volk geheten en met alle middelen bestreden, terwijl iedere Godsidee ontkend wordt.

Het communisme is een systeem vol dwalingen en sophismen, een omverwerping van de sociale orde, een ontkenning van de ware oorsprong van de natuur en van het doel van de staat en een ontkenning van de rechten van de menselijke persoon.

Wanneer een systeem als dit, zo vervolgt de H. Vader, een zo jammerlijke verbreiding over de wereld heeft kunnen bereiken, dan is dat een gevolg van een vals ideaal van rechtvaardigheid en gelijkheid, dat het communisme de volgzame massa heeft ingegeven, onder het voorwendsel, dat men het lot der arbeidende klas verbeteren, de uit de liberale economie voortvloeiende misbruiken uitroeien en een meer gelijke verdeling der aardse goederen bereiken wil (alle drie volledig gerechtvaardigde wensen) en, profiterend van de wereldcrisis slaagt men er ook in, die kringen en klassen onder de invloedssfeer van het communisme te brengen, die ieder materialisme en terrorisme in beginsel verwerpen.

Die verbreiding is bovendien vergemakkelijkt door de deerniswekkende toestand, waarin de liberale economie de werkende massa achterliet, door een waarlijk geraffineerde propaganda en door het onverklaarbaar stilzwijgen van een groot deel der pers tegenover de verspreiding der communistische leerstellingen.

Intussen ziet men de smartelijke gevolgen van het kwaad reeds in verschillende landen, zoals Mexico en Spanje en vooral Rusland, dat om zo te zeggen als experiment voor de nieuwe leer dient. De H. Vader spreekt in dit verband Zijn vaderlijk medelijden uit met het onderdrukte en zo zwaar beproefde Russische volk. Niet weinigen onder hen zuchten onder het juk, hun opgelegd door mensen, die voor het grootste gedeelte vreemd staan tegenover de ware belangen van het land, terwijl vele anderen in Rusland door valse verwachtingen werden bedrogen. Niet tegen het zo smartelijk beproefde Russische volk richt zich 's Pausen maanwoord, maar tegen het systeem, waarvoor dit land als experiment dient.

Tegen het dwaalsysteem van het communisme stelt de H. Vader dan de leer der Kerk, die de gelijkheid en de broederschap der mensen predikt en de vrijheid en de rechten van de mens verdedigt.

Door God voorbestemd tot een bovennatuurlijk leven in het eeuwig geluk, moet de mens in de maatschappij de erkenning van zijn eigen rechten vinden, alsmede de hulp, om zijn verheven einddoel gemakkelijk te bereiken.

Steunend op deze beginselen, erkent en verdedigt de kerk het gezag en de wettige autoriteit van de staat, wiens invloed gericht moet zijn op het welzijn van allen, óók op sociaal economisch gebied en die over wettige middelen beschikt, om de voor het algemeen welzijn schadelijke actie van enkelingen of groepen te onderdrukken.

De encycliek gaat dan woordelijk verder: Deze leer der kerk staat even ver van alle uitersten der dwaling als van alle overdrijving van partijen en systemen, die zich bij deze leer der Kerk aansluiten: zij houdt zich steeds aan het evenwicht van waarheid en rechtvaardigheid; zij eist dit evenwicht in de theorie zij wendt het aan en propageert het in de praktijk en verzoent de rechten en plichten der enen en de rechten en plichten der anderen, zoals zij het gezag verzoent met de vrijheid, de waardigheid van het individu met dat van de staat, de menselijke persoonlijkheid van de onderdaan met het goddelijk gezag, dat in de regeerders vertegenwoordigd is.

Terugkomend op economisch sociaal terrein, zegt de encycliek, dat de Kerk weliswaar nooit een bepaald economisch systeem heeft aanbevolen, omdat dit niet op haar weg ligt, maar dat zij niettemin duidelijke lijnen en punten aangaf, die de veilige weg aanwijzen, om een gelukkige vooruitgang der maatschappij te bereiken, ofschoon zij zich leenden voor diverse concrete toepassingen naar omstandigheden van tijd, plaats en volk.

De Kerk heeft altijd naar deze leer gehandeld, daarbij het hoofd biedend aan de zwaarste moeilijkheden, terwijl zij bovendien de smartelijkste vervolgingen verdroeg ter verdediging der waarheid.

Vervolgens gaat de H. Vader er toe over, de middelen aan te wijzen tegen het communistisch kwaad. Hij nodigt al Zijn kinderen uit tot vernieuwing en verdieping van hun christelijk leven. **Oók in katholieke landen, zo zegt de Opperherder**, zijn er al te velen, die alleen in naam Katholiek zijn, die wel meer of minder getrouw hun eerste geloofsplichten waarnemen, maar zich er niet om bekommeren, hun godsdienst beter te leren kennen.

Vooral herinnert de H. Vader de gelovigen eraan, dat zij zich van aardse goederen dienen te onthechten, dat zij de christelijke naastenliefde moeten beoefenen, dat zij de lijdenden dienen te helpen; dat de arbeider datgene wat hem rechtens toekomt, niet als aalmoes mag ontvangen; dat men zich niet om kleine moeilijkheden onttrekken mag aan de grote plicht, die de rechtvaardigheid de mens oplegt.

De liefdadigheid en rechtvaardigheid zijn plichten, maar in verschillend opzicht, en de arbeider is vanzelfsprekend uiterst gevoelig op dit punt.

De H. Vader beveelt de betere kennis aan van de leer der Kerk en een intensievere actie tegen het communistisch kwaad. Men mag, onder géén voorwaarde en op geen enkel terrein, met het communisme samenwerken. Wie dit in dwaling doen, zullen als éérste slachtoffers vallen van die dwaling.

In deze strijd tegen het communisme moeten de priesters met hun woord en hun voorbeeld de eerste plaats innemen.

Oók de katholieke Actie moet zich in deze strijd bijzonder onderscheiden, daarbij geholpen door de andere katholieke instellingen, die de H. Vader vaak als hulporganisaties betiteld heeft.

Oók denkt de Paus hierbij aan de standsorganisaties, die moeten vervuld zijn van de geest van een wijs en welbegrepen corporativisme.

Na een bijzondere oproep gedaan te hebben op de Katholieken, al of niet arbeiders, opdat zij hun onnutte en kleine geschillen opgeven en zich in deze zware strijd samenvinden in eendracht en macht, richt de H. Vader zich ook tot allen, die in God geloven om de aanval der godlozen gezamenlijk te weerstaan.

Ook de staat zal de actie der Kerk moeten steunen en aldus moeten bijdragen tot de overwinning van de waarheid.

Daarom moeten de staten alles in het werk stellen, om te voorkomen, dat een atheistische propaganda alle fundamenten der orde omverwerpt, want men kan geen gezag uitoefenen op aarde, wanneer men niet het Goddelijk Gezag erkent.

Tot slot doet de H. Vader in Zijn encycliek, die uit vijf hoofdstukken en een conclusie bestaat, een beroep tot Zijn afgedwaalde kinderen, die reeds of bijna door het communisme zijn aangetast.

Hij vraagt hen, te luisteren naar de **woorden van den liefhebbenden Vader** en hij bidt God, opdat zij het naar de ondergang voerende pad verlaten en **erkennen** mogen, dat de énige redding is in Christus, Onzen Heer.

Laten wij, zo eindigt de encycliek, onze gedachten richten tot Sint Jozef, den machtigen beschermer der Kerk. Hij behoorde tot de werkende klasse en hij heeft de last der armoede geken,d voor zich zelf en voor zijn H. Gezin. Aldus is hij een lichtend voorbeeld van die christelijke rechtvaardigheid, die het Katoileke leven beheersen moet.

Landbouw op Curaçao.

In de Memorie van Antwoord op de Suppletoire Begroting 1937, hebben we onlangs een uitgebreide uiteenzetting gehad van ons Bestuur, over verbetering van land- en tuinbouw en van de veeteelt; en wel met het oog op de levensbelangen der bewoners van de buitendistricten.

De ratio hiervan was: „Er wordt aan„houdend en naar de mening van onder„getekende terecht op gewezen dat men „er op moet rekenen, dat wel eens en „misschien reeds spoedig een einde zou „kunnen komen aan het bestaan der olie„raffinaderijen in het Gebiedsdeel en dat „men daarom er nu reeds zorg voor moet „dragen zich voor zoveel mogelijk onaf„hankelijk te maken van genoemde raf„finaderijen.

L'Histoire se repète.

Rond het jaar 1900 heeft Curaçao een dergelijke situatie meegemaakt.

Toen hadden de tijdsomstandigneden zich dermate gewijzigd, dat het gouden tijdperk van een bloeiende transito handel met Venezuela, voor de naaste toekomst althans, verdwenen was.

Men moest dus met het oog op de levensbelangen der inwoners, wel naar andere middelen van bestaan gaan uitzien.

In die dagen was Gouverneur geworden de burgemeester van Beek en Donk, en vice-president van de Noord Brabantse Mij. van Landbouw. In welke richting deze de nieuwe middelen van bestaan ging zoeken is uit bovengenoemde titelatuur duidelijk.

Er kwam een landbouwdeskundige Prof. Went om aan de regering een uitgebreid rapport in te dienen: een landbouwkundige Rijkens: een landbouwkundige van Dussel: een maatschappij van landbouw werd opgericht: er kwam een voorstel tot oprichting van landbouwleenbanken: en last no least, voor die dagen althans grote posten op de begroting.

En 5 jaar lang was Curaçao in rep en roer over de agrarische kwestie, waaraan zelfs van Holland en Indië uit werd meegedaan. De historicus Euwens schreef in die dagen in de Amigoe, wat de zee-officier G. van Lennep Coster over de jaren 1837—40 geschreven had over de toentertijd mislukte landbouwproeven. En ofschoon dit niet was geschreven om zich in de agrarische kwestie te mengen, werden toch deze artikelen door de antis gaarne gebruikt om te bewijzen, dat wanneer zelfs in de slaventijd landbouw op Curaçao onmogelijk was, het men dus in 1900 zeker niet meer moest gaan proberen.

Zo brulant als toen is gelukkig de agrarische kwestie thans niet; vermoedelijk ook al omdat er thans niet zo'n periculum in mora is.

Curaçao was toen de ellende nabij.

Toch worden ook thans wel de plannen van het Bestuur besproken en kunnen we ook nu wel zeggen dat we hierbij vóór en tegenstanders hebben.

Tegenstanders ook op historische gronden, die wijzen op de talrijke mislukkingen van vroeger.

Wij hebben er dezer dagen eens de oude kronieken op nageslagen en gedachtig aan het oude „Historia docet" lijkt het ons niet zonder belang met een beschouwing tevens op die oude geschiedenis, de vragen te stellen:

Is landbouw in onze kolonie mogelijk?

Is landbouw voor onze kolonie noodzakelijk?

Ook in de jaren 1900—1905 werden deze vragen gesteld, en gelijk we boven reeds schreven verdeelden ze Curaçao in twee kampen.

Hiertoe werd niet weinig bijgedragen door onhebbelijke beweringen in het rapport van Prof. Went, welke destijds niets met de landbouw te maken hadden, en waarbij dan het kind met het badwater werd weggeworpen: verder het grote fiasco van de z.g. landbouwkundige Rijkens, en de hopeloze pogingen die er in die dagen gedaan zijn om kale bergruggen met bomen te beplanten.

Dat landbouw op Curaçao onmogelijk is wordt door de feiten weersproken.

Laten wij alleen wijzen op de plantages van de Heren Jacobs (Blauw) en Perret Gentil (St. Joris) en op de slatuinen der Chinezen in de omgeving van de stad.

Maar dat landbouw op Curaçao mogelijk is, wil nog niet zeggen, dat landbouw op Curaçao gemakkelijk is.

Een grote fout van vele tegenstanders is dat zij landbouw op een lijn stellen met handel en nijverheid.

De winsten behaald door deze beide laatsten zijn van geheel andere aard en op geheel andere wijze verkregen dan de voordelen aan de grond ontwoekerd. In de handel vertegenwoordigen ƒ 1000.— van heden reeds ƒ 1200.— op de dag van morgen. **Maar het geld wat de boer in zijn bedrijf steekt, brengt eerst na maanden en jaren zijn vruchten. Het geld ten koste gelegd aan omheining, damaanleg en verbetering zijner landerijen blijft nog langer renteloos. En dan het risico wanneer de oogst mislukt. De landbouw is geheel afhankelijk van de grillige natuur. En op Curaçao is dit vooral de droogte.**

Buiten dit gebiedsdeel hebben slechts zeer weinigen een goed begrip van onze landbouw en onze droogte. Valt het bezoek van een vreemdeling in de regentijd, dan zullen onze eeuwige klachten over dorheid en droogte niet de minste indruk maken. Zelfs een langdurig verblijf, maar dan bijna immer in de stad doorgebracht, geeft geen juist inzicht.

Daarbij geven de statistieken over de regenval evenmin voldoende opheldering. Men kan wel zeggen tegen cijfers valt niet te redeneren, doch l'art de grouper les chiffres bestaat ook. En dat is hier juist het geval. Alle opgaven van de regenval lopen van 1 Jan. tot ultimo Dec. Doch de plant- en oogsttijd loopt **van Juli tot Maart. Volgens de statistieken zou dus de regen die in de maanden Jan.-April gevallen is nog ten goede komen aan de oogst die gedurende de daarop volgende maanden Juli tot Dec. geplant stond; eveneens zou de oogst, die reeds in Maart is binnengehaald van de regen genoten hebben die in het najaar viel.**

Wanneer men de regendagen zou berekenen in verband met de oogst b.v. van Juli tot Juli, dan zou men opgaven krijgen, die hoger lopen bij goede, bij slechte regenjaren meer beneden het middelmatige blijven.

In de kronijken van het jaar 1902 lezen we dat er prachtige en overvloedige regens waren gevallen; maar dat er toen ach en wee geroepen werd over de grote hoeveelheid water die nutteloos naar zee wegvloeide. Wat we nodig hebben, zo schreef men toen, is een stelsel dammen en reservoirs, zodat geen druppel water kan verloren gaan.

Maar toen er enkele jaren later enige KM. dammen waren aangelegd, doch de regen uitbleef, riep men: „Wat we in onze kolonie nodig hebben, dat is water en regen. Waartoe het geld uitgegeven aan dammen die tot niets dienen?"

Dat de kunst van besturen de kunst van vooruitzien is, wordt lang niet door iedereen begrepen. Maar wij blijven van mening, dat dammen, vele en met kunde aangelegde, steeds voor ons eiland een weldaad blijven zullen.

Wordt vervolgd.

Steunt het Apostolaat ter Zee.

De Katholiekenvervolging in Duitsland.

Niemand zal kunnen beweren, dat een katholieken-vervolging in Duitsland nog slechts dreigende is. Zij is door de gebeurtenissen een feit in optima forma en als het tussen Rome en het Derde Duitse Rijk nog niet tot een breuk is gekomen, dan moet dit worden toegeschreven aan de uiterste lankmoedigheid, welke de vertegenwoordiging van Gods Rijk op aarde altijd heeft gekenmerkt. Alle tractaat ten spijt, doen de Duitse bewindvoerders wat hun goeddunkt. Katholieken worden in en door de uitoefening van hun godsdienstige geloofspractijk nauwelijks meer als Duitse vaderlanders erkend en de oude leuze, dat katholieken geen eigen vaderland hebben, omdat zij aanhangers van Rome zijn, is weer eens opnieuw uitgekreten, zij het in andere vorm. Rome, zo heet het, Rome kan voor een Duitser, wil hij volbloed- en ras-Duitser zijn, niet bestaan. Alle godsdienst moet voor de nieuwe Duitser verpersoonlijking vinden in de Duitse Staat, in de den leider zelf van het Duitse volk. De Staat is alles. En alleen het surrogaat van godsdienst, belichaamd in een, naar de beschaafde mens meent, reeds lang en voorgoed overwonnen heidendom, kan nog heil brengen voor wie daaraan behoefte mochten hebben.

De Staat is alles en de Duitse Staat het summum van wat als staatsvorm kan worden bedacht, zoals men, daar en elders, drie, vier eeuwen geleden de trotse overtuiging had gekregen, dat de Natuur het enige bestaande was en dat God kon worden beschouwd als een afgezette macht. Ook toen werd het menselijke kunnen ten troon verheven, waarbij het toen opmerkelijk was, dat het destijds moderne ongeloof onmiddellijk aan de grenzen van het bijgeloof raakte. In kringen, waar men zo beslist mogelijk met alle Christelijke overlevering gebroken had, omdat het te mysterieus werd gevonden, liet men tafels dansen en deed men geesten zich manifesteren door middel van een potloodstompje. Oude sprookjes en legenden werden weer opgehaald en de deden opgeld als nieuwe vondsten. Is het in wezen nu anders? Het oude Germaanse heidendom is weer opgerakeld. Goden uit een heidense, onbeschaafde en brute periode zijn voor de dag gehaald en het ware Duitsdom wordt er tegelijker tijd aan ontleend en op gegrondvest. Het bijgeloof is andermaal in de plaats getreden van het geloof en de Staat poogt er zijn macht aan te ontlenen door de hoogste verheerlijking van het eigen ik, waarbij ieder spoor van katholieke actie moet worden uitgeroeid en katholieke geestelijken worden gearresteerd onder de verdenking van staatsverraad.

Ook hierin ligt geen nieuws. De ergernis moge al niet minder zijn en de omstandigheden andere vormen tonen, de historie herhaalt zich ook hier.

Het is waarlijk niet de eerste keer, dat in Duitsland met geweld tegen Rome en de Duitse Kerkvorsten wordt opgetreden. De geschiedenis van Clemens August von Droste Vischering, op 1 December 1835 tot Aartsbisschop van Keulen benoemd, is een treffend voorbeeld. Op de avond van 20 November 1837 werd deze Kerkvorst van Keulen gevangen genomen en met geweld weggevoerd. De Prins-Aartsbisschop verliet zijn Aartsbisschoppelijk Paleis met de uitroep: „Gelobt sei Jesus Christus, jetzt geschieht Gewalt" en werd naar Minden gebracht. Ook toen trachtte de Saat zich aan de kerkelijke zelfstandigheid te vergrijpen. Twee levensbeginselen der Katholieke Kerk stonden op het spel. Vooreerst Haar zelfstandigheid in bestuur en leer. Haar werd in een Harer erkende kerkvoogden het recht ontzegd om mannen, dle met een dwaling door Rome in 1835 veroordeeld, bezoedeld waren (Hermes en diens aanhangers) te weren uit een hogeschool (Bonn) waar voorts Haar kinderen, zelfs vele Harer toekomstige priesters, werden opgeleid, meer nog, Haar werd de bevoegdheid betwist Haar eigen seminaries te zuiveren van leraren, die Hermes' dwaling aanhingen. Haar studenten in de godgeleerdheid het aanhoren dier dwalingen te beletten, te eisen waarborgen, dat Haar leraren uit hun schriftstukken al deze valse leringen zouden schrappen en dat Haar priesterkwekelingen eigenhandig een stuk zouden tekenen, waarin stellig alles, wat naar deze dwaling zweemde, verloochend werd. En toen de beginselvaste bisschop, door regering en kettersche leraren tot het uiterste geprikkeld, aan de geestelijkheid van zijn Bisdom oplegde de absolutie te weigeren aan wie Hermes' ketterijen aanhingen, toen was in Berlijn aan de Duitse Hogescholen en in Knapenconvict en Seminarie van Keulen een verbazing als die, gelijk Jozef van Görris, tijdgenoot en medestrijder van Clemens August von Droste Vischering, het uitdrukt, enkel voorkomt „bij de zotten en despoten, waarmee de eeuwige gerechtigheid bij tijd en wijle het mensengeslacht bezoekt."

Het tweede grote beginsel, waarover toen de strijd liep, betrof de gemengde huwelijken. Met een welwillendheid, die volgens sommigen aan zwakheid grensde, had Rome in de Protestantse Duitse landen, huwelijken tussen katholieken en protestanten geduld, mits de katholieke partij vooraf op het gevaarlijke en ongegeoorloofde dier verbinteenis met klem was gewezen — mits vervolgens de Priester zulke huwelijken niet dan noodgedwongen inzegende — mits eindelijk de uit die verbintenissen gesproten kinderen katholiek werden onderwezen en opgevoed. De Breve van Pius VII uit 1830 (De Salute Animarum) was te dien aanzien tot het uiterste gegaan. Doch Pruisen en de andere Duitse vorsten wilden meer; zij wilden de gunstige kans niet verspelen door de gemengde huwelijken de Evangelische Kerk in de toekomst uit te breiden. Wetgevingen uit de jaren 1800—1830 betreffende de gemengde huwelijken in Pruisen, Beieren, Saksen,

Württemburg getuigen daarvan. Ze bevatten de bepalingen:

1e Dat alom de godsdienst der kinderen uit gemengde huwelijken ófwel zonder meer de Evangelische ófwel die des vaders ófwel tot de vijftien jarige leeftijd die des vaders zou zijn, ófwel geheel en al ter keuze der ouders stond.

2e Dat de assistentia activa, dat is: de eigenlijke inzegening onvoorwaardelijk den katholieke priesters werd opgelegd.

3e Dat de voorafgaande waarschuwing aan de katholieke partij, nopens de ongeoorloofdheid van het gemengde huwelijk met name in Pruisen was verboden.

4e Dat het de priesters niet vrij stond de HH. Sacramenten te weigeren, aan wie zich om de kerkelijke wetten niet bekreunde.

De overeenkomst met Rome had in de jaren 1820—1825 deze misstanden op papier verbeterd; doch de regeringen (gelijk thans ook weer met het concordaat geschiedt) hadden de letter dier conventie aanvaard, om haar geest te loochenen, met haar uitvoering te spotten.

De Kerk intussen kon hier niet zwichten, niet wijken. Want, het moge waar zijn, dat het huwelijk, óók der Christenen, volgens de natuur de voortplanting der mensheid beoogt — volgens de hernieuwing, die het aan het sociaal organisme verzekert, een burgerlijkek betekenis heeft — meest en allereerst is het huwelijk een acte van het grote levensproces, waardoor de bovennatuurlijke Maatschappij zich ontwikkelt tot het geheel, waarvan de Kerk het Lichaam en Christus het Hoofd is. De Kerk heeft het heilig en onaantastbaar recht het huwelijk als een harer eigendommen op te eisen en Zij stelt vast, dat de huwelijksbeletselen en de huwelijksaangelegenheden onder Haar rechtsmacht vallen, „zodat het", aldus Leo XIII in Zijn Arcanum divinum, ongehoord is, dat ook zelfs het geringste deel op de bestuurders der Staten is overgedragen." Het enige, wat op dit terrein de Staat te doen heeft, is, de godsdienst te steunen in zijn verheven taak het heiligdom te beschermen.

Clemens August von Droste Vischering kwam onvervaard op voor de rechten der Kerk en duldde in de huwelijkswetgeving geen ontwijding en komedie door inmenging van de Staat, waar deze geen rechten kan doen gelden. Pruisen begreep het benarde van de toestand na de weigering van den Kerkvoogd; Keulen, Munster, Paderborn waren in gisting gekomen. Het volk liep hier en daar te hoop; het geweten ontwaakte. De regering besloot iets te doen: in de slaafs-regeringsdienstbare pers, op de muren der openbare gebouwen en op de deuren der kerken werd in een „Publicandum" de schuld van de gevangen genomen Aartsbisschop uitgemeten en vastgesteld: Clemens August had zich als burger tegen de Staat vergrepen door oproer en opstand te stichten. Dit „publicandum" had geen nader gevolg dan dat de ontstemming en de verbittering der Rijnlanders toenamen. Ook Jozef von Görris wierp zich in die strijd en protesteerde met de bisschoppen van Munster en Paderborn en de bisdombestuurder van Trier bij de Pruisische regering. Het einde was ,dat Berlijn moest toegeven. Rome had reeds in December 1837 openlijk voor Clemens August partij getrokken, plechtig en krachtig had Paus Leo XII verzet aangetekend tegen het brutaal geweld den kerkvorst aangedaan. Van volk tot volk, van huis tot huis, was dit protest doorgedrongen — Duitsland begon te ontwaken. Wel ging ook de Bisschop van Posen ter vestingstraf, maar ook deze Bisschop won na twee jaren het pleit. Overal werd de vrijheid der Katholieke Kerk in haar heiligdom opgeëist. Pruisen erkende reeds in 1839 bij monde van zijn koning Wilhelm III, dat het gedwaald had: „Niets," zo luidde het, „niets heeft het Katholicisme meer gebaat dan ons geweld; — het is een fout geweest!" In 1840 stierf Wilhelm III. Wilhelm IV gaf nog hetzelfde jaar het rescript, waarbij aan de Kerk werd recht gedaan. Men had het verzet van Clemens August willen breken. Het verliep alles heel anders.

Het leugen-publicandum uit 1837 moest openbaar worden herroepen.

Wij hebben hier een brok geschiedenis van de strijd tussen Kerk en Staat in Duitsland en van nu een eeuw geleden, schematisch weergegeven. Wij hebben dit gedaan om nog eens te doen uitkomen, hoe er in het tegenwoordige Duitse Rijk eigenlijk niets nieuws gebeurt, zoals trouwens ook uit de geschiedenis van andere landen kan worden geleerd. Ook nu weer bestaat er een Concordaat en ook nu weer tracht Duitsland daar onder uit te komen. Tegen bisschoppen en andere kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders wodrt met geweld opgetreden. Het katholieke verenigingsleven, de katholieke jeugdorganisaties vooral hebben het har te verduren. Het is alles in de historie geen nieuws. Alleen vorm en omstandigheden zijn anders. De kerkvervolging in Duitsland is uiterst fel en alles dringt bij lange na niet naar buiten door. Maar ook nu staat vast, zoals het dat deed door de eeuwen heen, dat het wezen der katholieke Kerk niet kan worden aangetast en dat de Kerk van Christus op aarde niet zal kunnen ten gronde gaan. Rome is bij alle kerkstrijd steeds uiterst lankmoedig geweest, en wat sommige zwakheid zou kunnen lijken, wat sommigen zwakheid zou kunnen lijken, is wijs beleid. Ook voor de tegenpartij is uit de geschiedenis heel wat te leren.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Mandag a.s. 19 April, aldus de berichten, zal de controle van de non interventie commmissie beginnen.

Een voorproef van de moeilijkheden hebben we deze week gehad.

De schepen van Franco toch voeren een blokkade tegen de Baskische kust, waardoor reeds twee weken te Bilbao geen levensmiddelen meer zijn uitgegeven en de Basken door honger gedwongen, weldra zich zullen moeten overgeven.

Engelse schepen met levensmiddelen liggen vlak voor Bilbao op de grens der Neutrale Zone, beschermd door Engelse oorlogsschepen. Maar binnen de teritoriale zone wil Engeland geen verdere bescherming geven, en dus kan het niet anders of de levensmiddelen, zullen vallen in handen van Franco, misschien zelfs wel met schip en al door de Nationalisten naar de zeebodem gestuurd worden.

De storm die in het Engelse parlement is opgegaan tegen de houding van de Engelse regering leek aanvankelijk erger, dan zij inderdaad bij een motie van afkeuring was. Deze motie toch werd verworpen met 345 tegen 150 stemmen, voornamelijk van de Labours.

Intussen is Churchill met een plan gekomen om in Spanje de zaken weer op orde te krijgen. Volgens Churchill zou dit plan hierin bestaan om gedurende de eerste 2 jaren de SSpaanse belligerenten, te laten afkoelen: de tweede 2 jaren ze tot elkander te brengen en de derde 2 jaren weer een ordelijk regering te vormen.

Dit zesjarenplan lijkt niet on onaardig, als het tenminste te realiseren is.

Steeds blijven de geruchten aanhouden dat er wrijving bestaan zou tussen Franco en zijn Duits-Italiaanse bondgenoten. Deze laatsten zouden nl. de strategische leiding willen ontnemen uit de handen van Franco, daar hij niet de voldoende bekwaamheid daarvoor zou bezitten. De politieke leiding zou hij echter mogen behouden. Franco echter denkt daar niet aan, om zo weinig mogelijk van de Spaanse onafhankelijkheid prijs te geven en vooral ook om niet zijn populariteit te zullen verliezen.

In alle geval is er in Spanje nog niet veel tekening gekomen ter oplossing van het conflict dat nu reeds zoveel maanden het Iberisch schiereiland teistert.

Nu de economische toestanden in de wereld verbeteren, komen ook de stakingen dit economisch leven weer vertroebelen. Ze schijnen haast in biologische wetten geformuleerd te kunnen worden.

Frankrijk is de laatste tijd berucht om zijn stakingen en vandaar komen thans weer berichten van Bordeaux, Toulouse en van stakingen onder de bierbrouwers.

Ook Amerika en Canada maken weer melding van de niet minder beruchte zitstakingen: de stakingen in Schotland duren nog voort en werden dezer dagen gesteund door een sympathiestaking van de werven aan de Clyde, waar niet minder dan 120.000 arbeiders 24 uur hebben gestaakt. En ook uit Nederland hebben we berichten over stakingen.

Eindelijk heeft ook Duitsland geantwoord op het protest van het Vaticaan, tegen de schending van het concordaat.

Het antwoord was zoals in de eerste dagen reeds de encycliek beantwoord, werd door de Duitse regeringspers: een antwoord dat verwacht werd en waarin verklaard werd, dat niet toegestaan zal worden, dat de Katholieken zich met de binnenlandse toestanden van Duitsland zullen bemoeien, of dat de kerkelijke stand een staat in de staat zal vormen. wrodt thans de breuk tussen Duisland en het Vaticaan een voldongen feit, na- dat geruime tijd moeilijkheden bestaan hebben over het gesloten concordaat.

De kerk heeft natuurlijk aan alles de schuld, maar wel merkwaardig is, dat in andere landen diezelfde Kerk niet van die politieke tendenzen vertoont, tenzij dan in de hoofden alleen, van de Kerkvervolgers. En nog merkwaardiger, dat in Duitsland steeds in de historie diverse regeringen zulke tendenzen bespeurd hebben.

We verwijzen onze lezers in zake deze, naar het artikel in dit blad over de Duitse kerkvervolgingen.

Op dezelfde dag dat Duitsland zich tegen het Vaticaan richtte, werden ook de Joden in de weinige hun overblijvende vrijheden sterk beknot. Van nu af aan zal met uitzondering van de bijeenkomsten in de Synagoge elke vergadering van Israelieten verboden zijn. Dit gaat zelfs zover, dat muziekuitvoeringen, sportwedstrijden enz. hierbij betrokken zijn, zodat elk verenigingsleven en cultureel streven voor de Joden onmogelijk zal worden. Ook werden nieuwe bepalingen afgekondigd als aanvulling op de beruchte Arische wetten en zeer strenge straffen zijn thans gesteld op huwelijken die tussen z.g. Ariers en niet-Ariers worden gesloten in het buitenland en waarvan het nageslacht tot in alle tijden van de Duitse nationaliteit uitgesloten zal worden.

Erg betreurenswaardig is dat voor de betrokkenen ook al niet!

BUITENLAND.

Moskou en Spanje.

Wij lezen in De Opmarsch:

Eenvoudig liggen de verhoudingen in Spanje niet. Maar twee dingen staan muurvast: waar de verdedigers van de linkse regering meester zijn, is normale uitoefening van de godsdienst onmogelijk en worden talrijke priesters vermoord. De kerkelijke gezagdragers in Spanje hebben daarbij openlijk verklaard, dat die linkse regering het leven zelf van het Christendom bedreigt.

Of dit nu linkse socialisten, anarchisten of communisten doen, is bijzaak. Het is best mogelijk, dat het aantal Russischgezinde communisten in de aanvang niet zo groot was. Maar „De Tribune" zelf verklaart toch dat er 20.000 communisten zijn en dat zij een rol van betekenis spelen. En de soc.-dem. „Arbeiders-pers" erkent:

Wij ontkennen niet, dat de invloed van het communisme in Spanje is toegenomen na de Russische wapenlevering aan Madrid. Voor de „Tribune" is dat een verheugend, voor ons daarentegen een bedenkelijk verschijnsel. Hoe sterker het communisme in Spanje, des te minder zullen de burgelijk-democratische landen als Engeland en Frankrijk bereid zijn, de hand boven het hoofd van de Spaanse republiek te houden. En voor Spanje zelf. Hoe sterker het communisme er wordt des te groter het gevaar voor de Spaanse democratie. Dit wordt het best begrepen door de leiders van het republikeinse Spanje zelf, die krachtiger dan ooit voor de vestiging van de democratie in Spanje opkomen en te oordelen naar tal van verschijnselen, met succes. De Spaanse republiek is bezig een deel van haar gezag, verspeeld door het onbekookte optreden van communisten en anarchisten, te herstellen, zowel in het binnen- als in buitenland."

Ja, Kerenski probeerde in Rusland ook Lenin te weren, maar Lenin werd dictator en de sociaal-democraat Kerenski is balling te Parijs. Wie zich met Belial verenigt, komt in de hel terecht. Daar helpt geen moederen aan.

NEDERLAND.

NEDERLAND ALS KOLONIALE MOGENDHEID.

Een artikel van minister Colijn in een Braziliaans blad.

NU DE HANDELSMISSIE IN ZUID - AMERIKA IS.

Zoals reeds gemeld is, bestaat er in Brazilië grote belangsteling voor de Nederlandse handelsmissie, welke daar onlangs onder leiding van Jhr. van Karnebeek, die als ambassadeur aan het hoofd der missie staat, is aangekomen.

Het „Jornal Commercio" bevat, naar uit Rio de Janeiro wordt geseind een artikel van de hand van onze minister-president dr. H. Colijn, waarin deze schrijft over het „Nederlandse grondgebied in Amerika en Azië."

De Zuid-Amerikanen, die zelf een land van zulke enorme uitgestrektheid en met zulk een schaarse bevolking bewonen, moeten het wel wonderlijk vinden, dat in Nederland ruim 8 millioen mensen opeengehoopt zijn op een oppervlakte van 1/6 deel van Uruguay, aldus de minister. Vanouds is de Nederlander echter bezig met zijn landje nog wat uit te breiden. Hij legt meren, moerassen, baaien en zelfs stukken van de zee droog. Zandgroden ontgint hij tot bouwland. Naast landbouw en veeteelt tot koloniaal bezit leidde. Alsdan heeft Nederland in Amerika o.a. gesticht Nieuw Amsterdam, heden New York, alsmede het moderne Pernambuco. Thans bezit Nederland in Amerika enkel nog Suriname, dat 'n typisch stuk tropisch Zuid Amerika is. En voorts Curaçao, dat stapelplaats van handel en middelpunt van olie-industrie is geworden.

De Nederlandse koloniale politiek kenmerkt zich vooral door de ruime openstelling voor vreemd kapitaal, voor vreemde goederen en voor vreemde werkkrachten. Geen tariefsverdeling van het moederland of van de koloniën vindt plaats, en de rechten die geheven worden, zijn slechts van fiscale aard.

Over de uitgestrektheid van Nederlands Indië kan men zich in Zuid Amerika misschien het beste een indruk vormen, indien men bedenkt, dat van Oost tot West een afstand wordt beslagen, gelijk aan die van Panama naar Bahia in Brazilië. De gezamenlijke kustlijn van alle eilanden is ongeveer gelijk aan de omtrek der aarde.

In dat uitgestrekt gebied wonen meer dan 60 millioen mensen, waarvan ruim 40 millioen op Java, dat zo groot is als de Braziliaanse staat Pernambuco.

Indië wordt naar liberale opvattingen bestuurd, zoveel mogelijk onder inschakeling va nhet inheemse element. In de Volksraad heeft dit zelfs de meerderheid. Deze ruimhartige opvattingen hebben o.m. geleid tot levendig meedoen van buitenlands kapitaal en van buitenlandse werkkrachten bij de exploitatie der natuurlijke rijkdommen, zodat vanzelf een internationaal verkeer is ontstaan.

De crisis heeft aan de Nederlands-Indische welvaart zware slagen toegebracht doch het koloniale budget is in evenwicht, en nieuwe ontplooiing staat voor de deur.

Nederlands-India en Zuid Amerika zijn in sommige opzichten elkaars concurrenten, doch in vele andere kunnen zij elkaars afnemers zijn. Indië kan van Zuid Amerika b.v. kopen verduurzaamd vlees, looiextract, beendermeel, enz. Aan Zuid Amerika kan Indië verkopen, thee, tabak, specerijen en kinine, tin, rubber, vezels, gommen, enz. enz.

De Zuid Amerikaanse commerciele leiders hebben door hun ondernemingsgeest de bewondering van de wereld afgedwongen. aarom is gegronde hoop aanwezig, dat zij ook in Indië zullen letten, waartoe de Nederlandse regering hartelijke medewerking aanbiedt. De belangrijke landen rondom en nabij de Stille Zuidzee zullen verstandig doen door zich in toenemende mate op elkaar te oriënteren, aldus dr. Colijn zijn artikel.

CURACAO.

Met het ms. „COLOMBIA" 2 April van Amsterdam vertrokken zullen de volgende passagiers te Curaçao arriveren.

J. van Rijn van Alkemade, Den Heer en Mevrouw Pot, Jhr. Ir. Anton H. Op ten Ooort, H. J. Murk, Mr. A. A. J. M. de Bruyn, D. van der Kaay, C. P. Woudsma, J. Siegler, E. Karrer, Ir. J. J. Horseling, K van der Molen, N. P. van der Veere, M. A. van der Veere, C. J. M. van den Corput, Familie Rijsdijk, Familie van Toorn, H. Verhart, A. Hessels, Familie van der Meer, D. Dekker, Mevr. W. F. C. Tousaint, S. Seykens, A. van Driel. M. van Balsfoort, T. F. Benard, Familie Barbier, Den Heer en Mevrouw van Zwieten, H. D. Bolier, S. Visser, W. van Dijk, H. Schaap, Fam. Jansen, D. J. Oldenboom, P H. Rademakers, Familie Molenaar, G. Vet, Familie Verhey, Familie Wattien, F. Veenstra, B. Hagendijk, A. J. Satijn.

R. K. PADVINDERSVERENINGING.

ST. THARCISIUSGROEP.

CUAÇAO.

Zondag, 18 April: Als de „Colombia" binnenkomt, verzamelen alle V.T.'s en Verkenners van Troep I 's morgens om 7 uur op de Westwerf. Ga voor deze keer naar de H. Mis van 5 uur. We verwelkomen Pater de Bruyn, onzen D.V.G. Informeer dus Zaterdagavond of de boot Zondag komt!

Leguanen. Zondag 9 uur op 't college. Zorg voor: boterham, stok, touw, mes, Ruim 3 uur thuis.

Dinsdag 20 April. Reigers, Houtduiven.

Donderdag 22 April. Snippen, Zwaluwen.

Vrijdag 23 April. Feest van St. Joris. Elke Verkenner in **eigen** parochiekerk naar de H. Mis.

Elke Verkenner draagt **de hele dag** zijn uniform met de St. Jorisroos.

's Avonds kampvuur. Je hoort er nog wel van.

Tweede klassers: Proficiat! 'n Uitdaging aan de Spinnekop.

Vrote plannen voor de naaste toekomst. 'n 4-daags trekkamp alleen voor de Tweede-klassers! We nemen o.a. de Christoffel in onze route op! Wie er tegen is, steekt de vinger maar omhoog!

Troep II. Succes met je 3e klas.

Teerpootjes hou vol!

Zilveren Feest.

Op 30 April a.s. viert op de Bovenwinden de Eerw. Zuster Borromea, van de Congregatie van de Zusters Dominicanessen van Voorschoten, haar Zilveren professiefeest. Zuster Borromea (Mej. Arnolda Cornelia van der Wielen) [illegible] in de Missie werkzaam en heeft steeds haar beste krachten gegeven aan het onderwijs in de scholen der Bovenwindse eilanden.

Onze beste gelukwensen en nog heel veel jaren zegenrijke arbeid in de scholen der Bovenwinden.

R. K. KERKEN.

Parochiekerk Otrobanda:

4.45 v.m. H. Mis.
7 v.m. H. Mis (Kindermis)
Om 9 uur Pontificale Hoogmis.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Pietermaai:

4.30 v.m. H. Mis.
6 v.m. H. Mis.
7.30 v.m. H. Mis. (kindermis, niet voor volwassenen)
8.30 v.m Hoogmis.
6.30 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie.

Parochiekerk San Mateo:

4.45 v.m. H. Mis.
7 v.m. H. Mis (Kindermis)
9 uur: de plechtige Hoogmis.
7 uur: Plechtig Lof.

Paasmaandag:

half zeven: gezongen H. Mis.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Groot Kwartier:

5 uur H. Mis.
8.15 Plechtige H. Mis.
7.— n.m. Lof.

Isla kerk Asiento:

5 v.m. H. Mis.
7.45 Plechtige H. Mis.

In alle kerken gelegenheid tot Biechten: iedere Zaterdag van 4 tot 8 uur n.m.; en daags voor iedere grote feestdag.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Beschikkingen.

Met ingang van de 6e April 1937 is de Heer D. H. Emanuels benoemd tot tijdelijk onderwijzer 1ste klasse bij het Openbaar onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Openbare jongensschool

Met ingang van de 1ste Juli 1937 is de Heer Edmond Ludovicus Kroonenberg benoemd tot Adjunct-commies in tijdelijke dienst en werkzaam gesteld ten kantore van de Gouvernements-accountant.

Gerekend te zijn ingegaan de 1ste April 1937 is Ismael R. La Cruz benoemd tot telegrambesteller op Curaçao.

Gerekend te zijn ingegaan de 16e Februari 1937 is de Apothekersbediende op Bonaire A. H. N. Palm eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Gerekend te zijn ingegaan de 1ste April 1937 is Hyacintho Newton aangesteld als apothekersbediende op Bonaire.

De heer Dr. [illegible] is benoemd tot lid van de commissie ter bestrijding van tuberculose op Aruba.

Met ingang van de 20ste April 1937 is aan de Gezaghebber van Bonaire J. M. S. van Eps een maand vrijstelling

van dienst en in aansluiting daaraan wegens langdurige onafgebroken dienst van ruim dertien jaren elf maanden buitenlands verlof naar Nederland verleend.

Met ingang van de 20ste April 1937 is de Gouvernements-geneeskundige op Bonaire R. A. M. Engelbrecht belast met de waarneming van het ambt van Gezaghebber van Bonaire tot dat hierin op andere wijze zal zijn voorzien.

De Gouvernements-Secretaris
Gronemeijer.

Piano-recital van Josefa Rosanska op Woensdagavond 14 April.

Deze zeer beschaafde en begaafde, ontwikkelde en ontzettende pianiste was bijna een week te voren aangekondigd als een kunstenares van zeer groot formaat, die ook in Holland zeer werd geroemd en groot succes heeft gehad. In een onzer dagbladen is zij genoemd een geniale artiste die zowel in Amerika als in Europa op haar auditorium een zeer gunstige en diepe indruk maakte en door velen bewonderd werd, daar zij het toppunt van artisticiteit heeft bereikt.

Aan deze reclame is het zeker voor een groot deel te danken, dat de opkomstt in „Roxy" Woensdag avond l.l. betrekkelijk groot was.

Wel hadden wij voor deze „enige gelegenheid" meer belangstelling verwacht; maar gezien de slechte opkomst bij vorige gelegenheden en de afkeer van velen van een avond met enkel instrumentale muziek zonder zang en voordracht, meer nog van enkel pianomuziek zonder strijkje, clarinet of saxofoon, kan men zeggen dat de tijdige aankondiging en aansporing toch succes heeft gehad.

Degenen die moeite hebben gedaan om het concert bij te wonen, zijn voor hun moeite ruimschoots beloond.

Het enthousiasme van het uitgelezen publiek was groot.

Reeds na het eerste gedeelte werd de pianiste 'n bouquet aangeboden en wederom na het tweede gedeelte. Na het derde gedeelte boodt de pianiste zelf het publiek een bouquet aan in de vorm van twee prachtstukken als toegift.

Bij het eerste stuk, variaties van Brahms op Händel bleek reeds de grote virtuositeit en vivaciteit van deze klavierkunstenares. In dit mooiste variatiewerk van den beroemden klaviercomponist kwam het talent van deze reproducerende kunstenares ten volle uit.

Dit was niet zoals bij de meeste pianostukken en zelfs quatremains, begeleiding aan de linkerkant van een melodie aan de rechter; beide handen hadden ieder hun eigen partij en melodie en antwoordden elkaar en grepen in elkaar en vloeiden samen tot een schitterend geheel.

En dan die prachtige variatie van zacht en hard: nu eens streelt zij de toetsen met platte hand, dan tokkelt zij met opgeheven vingeren, dan weer slaat zij met geweld de tonen aan als met hamers, stopt onmiddellijk het harde geluid en glijdt over de toetsen van onder naar boven, van boven tot beneden, enkel in de zware tonen als het gerommel van een ver onweer.

Wat een reusachtige beheersing van klavier en pedaal.

In het tweede gedeelte kregen wij de grote aristocratische klaviercomponist Chopin te horen en werden als het ware bedolven onder een lawine van tonen. Bizonder treffend en subliem was de Fantasie Impromptu. Kort te voren hadden we dit stuk in de radio gehoord, gespeeld door een beroemde painist en we waren zeer benieuwd of deze pianiste het met even veel bravour en kracht en fijn gevoel zou spelen. Hetzelfde wonderbaar snel tempo, maar hier meer bezieling, meer gloed, meer levende kunst, die aangrijpt en boeit. De gelijkenis is als van een portret. Niets gaat boven natuur en leven!

Etude op.25.N.11 is een magistraal klavierstuk, dat op meesterlijke wijze werd uitgevoerd. Bewonderenswaard was hier, evenals tegen het eind van de Fantasie Impromptu, de gelijktijdige beheersing van ongelijksoortige beweging van links en rechts en de zeer nauwkeurige uitvoering van het uiterst moeilijke passagespel in de rechterhand.

In het derde gedeelte werd merendeels moderne muziek ten gehore gebracht. Ook dit genre beheerst Josefa Rosanska volkomen, ook hier is zij doorgedrongen in de geest van de veeleisende en zeer expressieve Debussy. Ofschoon geinspireerd door optische indrukken, is deze muziek toch in regionen van klank gebracht en getogen. De pianiste heeft dat klankrijke boven het expressieve doorvoeld en uitgebeeld in haar spel.

Bij het regelmatig en helder vallen van de tonen dachten wij aan Gezelle's waterbellen die van de daken rellen en aan een parelsnoer tikkend op een marmervloer.

„General Lavine", geestige herinnering aan een clown van die naam, werd even humoristisch door de pianiste uitgevoerd als het door de componist is opgevat. „L'isle joyeuse" was een en al lieflijkheid.

Bij deze schitterende uitvoering waren verschillende goede pianisten tegenwoordig, die zeker veel hebben genoten, maar misschien ook hebben geleerd dat techniek niet het enige noch voornaamste is.

Hoofdzaak blijft de bezieling, het doordringen in de geest van de componist, het aanvoelen van wat deze zelf voelde en bedoelde toen hij zijn muziek schreef.

Nog waren velen, die veel hadden kunnen genieten en leren, afwezig; mogelijk heeft de hoge prijs hen afgeschrokken.

Zou het niet mogelijk zijn bij een volgende gelegenheid twee concerten te geven, een voor de elite en een voor het volk?

Zoals het bestuur van het Amsterdams concertgebouw het publiek opvoedt en muzikaal ontwikkelt door de volksconcerten met hetzelfde program en onder dezelfde meesterlijke leiding als de abonnementsconcerten, maar tegen veel verminderde prijs, zo trachte het bestuur van onze Curaçaose Kunstkring ook volksconcerten te geven.

Wij wensen de Kunstkring en vooral zijn ijverige President en Secretaris geluk met het bereikte succes verwachtend steeds meer succes, en grotere voldoening.

R.B.

Radionieuws.

Op Zondag 18 April a.s. zal van 8.24 tot 9.24 's avonds door de Philips pcj-zender op 31.28 meter een speciale uitzending voor West-Indië worden georganiseerd van de diesviering van de Rotterdamse Kamer van Koophandel.

Het programma zal wezen:

1. Indrukken van de lunch.
2. Rede voorzitter.
3. Rede minister Colijn.

**K
KRO
O**

Wereldprogramma

Via P.C.J. Golflengte 31.28
19.24—20.24 uur Curaçaotijd.

Zondag 18 April 1937.

1. Gramofoonmuziek.
2. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
3. Van en Voor de Missiepost.
4. Gramofoonmuziek.
5. de Nederlandse Luchtvaart, door Mr. E. Franquinet
6. Vaderlandse Kroniek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O. Via P. H. I. op Golflengte 25.57 M. Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. Medische Causerie Ir. J. P. Planje.
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

Rondreis naar Costa Rica.

Naast de mogelijkheden die ons reeds door de KLM worden geboden om ons, in zeer korte tijd en op zeer vlotte wijze naar Aruba, Maracaibo of Caracas te begeven, heeft deze maatschappij nu een overeenkomst gemaakt met de scheepvaartlijnen en de Pan American Airways, waarbij het mogelijk is om rond reizen naar San José en Costa Rica te maken tegen een zeer laag tarrief.

Passagiers hebben de keuze van Curaçao te reizen via Maracaibo per KLM, verder per vliegtuig van de PAA en terug te keren van Pto Limon naar Curaçao per schip of te vertrekken van Curaçao per schip naar Pto Limon en terug te keren van San José via Panama, Barranquilla en Maracaibo per PAA en KLM.

Per vliegtuig reizende is het eveneens mogelijk om enkele dagen in Panamá te verblijven, mits vanzelfsprekend dit vooraf wordt bekend gemaakt, zulks in verband met het reserveren van plaatsen in de vliegtuigen.

Passagiers, die naar Pto Limon via Maracaibo per vliegtuig reizen kunnen hun zware baggage onder de normale voorwaarden reeds per boot vooruit zenden naar Costa Rica. Indien de terugreis per vliegtuig wordt gemaakt kan de bagage vanuit Pto Limon per boot naar Curaçao worden gezonden.

Wij zijn er van overtuigd dat deze gecombineerde reis door de grote aantrekkelijkhedi door velen zal geprefereerd worden boven een volledige rondreis per boot, temeer omdat nu de gelgenheid bestaat zich eveneens enkele dagen in de tussen gelegen stations welke door het vliegtuig worden aangedaan op te houden en het traject per vliegtuig wonder mooi is.

Het is dan ook niet te verwonderen dat zodra deze manier van reizen bekend werd, er onmiddellijk plaatsen werden aangevraagd en gereserveerd. Een prachtgelgenheid om Uw vacantie door te brengen en ten volle uit te buiten.

De Bretagne aan de grond in de haven van Pto Colombia.

Het hoofdbureau van de Franse Lijn te New York kreeg bericht, dat de Bretagne, het schip dat ll. Zondag in Curaçao was en dat vroeger de Flandria heette, toebehorend aan de Kon. Holl. Lloyd, te Porto Colombia in de haven aldaar aan de grond gelopen is. Volgens dit bericht zou het schip op een der zich in de haven bevindende ondiepten zijn gestoten en hierop zijn vastgelopen, en dat men op tij moet wachten om weer vrij te komen.

Er zijn ongeveer driehonderd passagiers aan boord. Volgens mededelingen van het hoofdkantoor is het schip buiten gevaar, terwijl de Cuba, die in de nabijheid verkeert, op weg is om assistentie te verlenen.

Het schip kwam echter later weer los.

Amerikaans bezoek.

Gisterenmorgen 9 uur liep de Amerikaanse jager 372 de "Cassin" onze haven ven binnen. Het schip dat onder commando staat van commandant A. G. Moble, geraakte in het Schottegat aan de grond.

KRUISVAARDERS VAN ST. JAN.

Modern Apostolaat.

Zondag komt hier de Overste van de Kruisvaarders van St. Jan, tot het treffen van voorbereidingen voor de oprichting van het nieuwe R. K. Werkkamp.

Niet zonder belang is daarom iets naders van deze Congregatie te vernemen, wat we aan „De Tijd" ontlenen.

Het ondanks zijn kort bestaan reeds zo uitgebreide werk der Kruisvaarders van Sint Jan, dat een naar verhouding veel te geringe bekendheid bezit, werd voor ongeveer vijftien jaar door drie Broeders in een gesloten huis te Den Haag aangevangen. Zij voorzagen door eigen arbeid in hun onderhoud, maar begonnen daarnaast onmiddellijk met de uitvoering van het eigenlijke doel van hun apostolaat. Het eerste werk dat zij ter hand namen, geschiedde op het landgoed „Overvoorde", tussen Rijswijk en Den Haag gelegen en bepaalde zich aanvankelijk tot arbeid onder de geestelijk, speciaal in godsdienstig opzicht, misdeelde jeugd. Het is dit werk, dat thans is utgegroeid tot een breed beoefend lekenapostolaat, gericht op de geestelijke en maatschappelijke opvoeding van katholieke jongens, in 't bijzonder van dezulken, die door milieu-invloeden gevaar lopen, godsdienstig verloren te gaan. Daarenboven verrichten de Kruisvaarders op verschillend gebied sociale, charitatieve en culturele arbeid, al naar de nood der tijden zulks eist. Deze ruimere doelstelling dan oorspronkelijk (bij de stichting door Prof. J. v. Ginneken S.J.) was aangegeven, werd in 1928 op speciale aanwijzing van Mgr. Aengenent z.g. tijdens een bezoek van Z. H. Exc. aan het Moederhuis te Rijswijk aanvaard.

In 1926 was reeds een nieuwe phase van ontwikkeling bereikt door de Broeders. Zij betrokken toen op „Nieuwvoorde" te Rijswijk een voormalig Jachthuis, met omliggende terreinen, aan welk complex de naam „Huize Ora et Labora" gegeven werd. Van hieruit is de gehele verdere actie tot ontplooiing gekomen. Thans zijn hier gevestigd: het Moederhuis der Congregatie met het Postulaat en Noviciaat en een internaat voor de jongens. Een veertigtal Broeders woont aldaar, zij vinden hun verblijf nog in het oorspronkelijk alleenstaande Jachthuis, waar omheen thans echter verscheidene nieuwe gebouwen en paviljoens zijn opgetrokken. De overige Broeders, een dertigtal, zijn verspreid over de andere stichtingen der Congregatie. In de naaste buurt vindt men nog de voortzetting van het werk der eerste Broeders, in het „Patronaat St. Jan" gevestigd bij de controle-woningen te 's Gravenhage.

Te Wateringen is sedert 1935 het Kinderhuis „Petrus Canisius" gesticht, waar de allerjongste beschermelingen der Kruisvaarders worden ondergebracht. Te Rotterdam is een dergelijk externaat als bij de Haagse controle-woningen opgericht, het „Patronaat Sint Jan" aan de Borgerstraat aldaar, waar ongeveer 250 jongens in hun vrije tijd worden opgevangen.

In 1935 werd nog een zeer belangrijke stap vooruit gedaan, bij de inrichting van een werkverschaffingskamp te Rumpen (L.) waar aan groepen werkeloze jongens in tweemaandelijks wisselende ploegen van honderd sociale en geestelijke zorg verstrekt wordt. In 1936 volgde de stichting van een tehuis voor volwassen mannen, die zonder onderdak waren, op verzoek van geestelijke zijde te Utrecht. Op 22 Sept. j.l. werd dit tehuis door den H. Eerw. heer Knuvelder, Deken van Utrecht ingewijd.

Een uitbreiding van de allerlaatste tijd vond plaats over de grenzen, toen vanuit Engeland een verzoek tot vestiging der Congregatie aldaar werd ontvangen. Het resultaat der besprekingen was, dat te „Melwyn" Cleator Moor, in Cumberland, thans ook Broeders met de arbeid der Congregatie overzee een aanvang hebben gemaakt.

Het practische werk heeft door de uitgroei ervan verschillende nadere regelingen noodzakelijk gemaakt. Zo zijn er in het Internaat te Rijswijk de ongeveer 120 jongens, in leeftijd variërend ussen 10 en 21 jaar, ingedeeld in 5 afdelingen, volgens de onderwijs-perioden, die zij doormaken. Er is een afdeling L.O., een afdeling M..L.O., een afdeling Ambachtschool, een afd. Werkjongens en een afd. Grote Werkjongens. Zij worden op verschillende manieren uit zeer uiteenlopende milieus in het Internaat aangebracht, al betracht men daarbij een zekere selectie, ter vermijding van storende of gevaarlijke elementen. Hun vertrek uit het Internaat kan plaats hebben op verzoek der ouders, aangezien het werk der Kruisvaarders niet onder de „gestichtsopvoeding" valt, of op 21-jarige leeftijd, door het vinden van een betrekking elders. Met de vertrokkenen wordt voortdurend contact behouden in de vorm van Nazorg.

In het Internaat staat de behartiging van de godsdienstige belangen der jongens op de eerste plaats. Zij wonen regelmaig de H. Mis bij, die elke morgen te half zeven in de eigen kapel opgedragen wordt. Na de verdere ochtendbezigheden begeven de jongens zich naar de op enige afstand gelegen parochie-school te Rijswijk, onder gelijde van een der Broeders.

Om acht uur gaan de werkjongens aan de arbeid in de werkplaatsen en bedrijven op het terrein zelf. Dit omvat behalve een uitgestrekt sportveld en speeltuin; 'n stuk bouwland met moestuin, druivenkassen en vruchtbomen. In de met eigen krachten opgetrokken werkplaatsen vindt men de smederij en rijwielherstelplaats, de timmerwinkel, schoenmakerij, kleermakerij en uitgeverij. Deze laatste behoort tot de erkende uitgeverijen en verscheidene boeken zijn dan ook reeds door haar verzorgd.

Beperkt zich de omzet der werkplaatsen en tuinderij voornamelijk tot voorziening der eigen behoeften, iets anders is het met de drukkerij en binderij. Deze staan onder leiding van een leken-chef en worden grotendeels door lekenpersoneel gedreven. Al dezen zijn georganiseerd, zowel in de R. K. Drukkerspatroonsbond als in de R. K. Typografenbond.

Dat het complex de onmisbare keuken en verdere dienstgebouwen omvat behoeft wel niet nader vermeld te worden. Een groot oppervlak wordt daarnaast echter nog in beslag genomen door de dag-en-nachtverblijven der internisten. Tegenover het Jachthuis, waar de Broeders zijn ondergebracht, ligt het grote paviljoen St. Jan waar zich de refters der vijf jongens-afdelingen bevinden, benevens studie-vertrekken en een grote toneelzaal. Op een hogere étage is o.a. de 6000 delen tellende bibliotheek gevestigd. Acter dit paviljoen liggen nog afzonderlijk de eenvoudig ingerichte kapel, waarin het altaar door de Broeders zelf vervaardigd is, benevens een refter voor de grootste jongens en drie slaapzalen, waarover de jongens volgens hun leeftijd verdeeld zijn. De jeugdigsten slapen gezamenlijk, de groteren separaat op deze zalen, waar de gehele nacht surveillance wordt gehouden. Hoezeer het hele milieu door de jongens geapprecieerd wordt, is speciaal gebleken uit de vrijwillige terugkeer van een enkele „avonturier", die de vrijheid in de vlucht gezocht had — wat altijd mogelijk blijft, ook uit een internaat als dit, dat geen „voogdij-inrichting" is. De gehele dag-indeling is er bovendien op ingesteld, om aan de jongens de best mogelijke gelegenheid te bieden om zich in te burgeren.

Over het leven der Broeders van deze Congregatie nog enkele bizonderheden. Zodra een gegadigde, die niet jonger dan 17 en niet ouder dan 30 jaar kan zijn, als postulant in de Kruisvaarders-gemeenschap is ingetreden, maakt hij van de eerste dag af alle geestelijke oefeningen van de Broeders mee. Heeft de postulant ten overstaan van de Broeder-Novicemeester getoond na een proeftijd van drie maanden voor het Kruisvaarderswerk geschikt te zijn, dan vangt zijn tweejarig noviciaat aan. Daarna kan hij in tegenwoordigheid van de gehele communiteit, ten overstaan van den Algemenen Overste zijn plechtige gelofte van armoede, zuiverheid en gehoorzaamheid afleggen. Deze eerste gelofte geldt voor de tijd van een jaar, waarna hernieuwing voor de tijd van drie jaar volgt. Eerst nadat daarna nóg eens een driejarige gelofte is afgelegd, volgt de eeuwige professie.

De dagorde der Broeders omvat veel geestlijke ofeningen en voorts het werk in de werkplaatsen en de omgeving, ieder volens zijn functie.

Van belang is tenslotte nog een kort overzicht van het werk in het Utrechtse daklozen-tehuis der Kruisvaarders en in het kamp der werkverschaffing in het mijn-district (Rumpen).

Utrecht werd grote morele en daadwerkelijke steun geboden door Z. H. Exc. den Aartsbisschop, die er enige aan het bisdom toebehorende panden voor beschikbaar stelde. Reeds van de dag der ingebruikneming aan, stroomden er de logeergasten heen en met verschillende van hen is een nieuw contact op het gebied van hun godsdienstig leven verkregen.

Het Rumpense werk is ontstaan uit een initiatief, opgevat door het R.K.W.V. en de speciale sociale afdeling der Staatsmijnen, onder presidium van Dr. Poels. Het werd belichaamd in de stichting „Ons Werkkamp", door welke de volledige pedagogische leiding van degenen, die er tijdelijk vertoeven, is opgedragen aan de Kruisvaarders van St. Jan. Reeds voltooiden de kampbewoners de arbeid aan enkele flinke werk-objecten. Na verloop van het eerste jaar hadden de broeders er voor hun arbeid de beschikking over een apart Broederhuis, drie slaapzalen, drie refters, twee magazijnen en drie werkplaatsen, benevens enige kleedlokalen. Bij het opvoedkundig werk wordt een indeling in groepen naar leeftijd en puberteits-ontwikkeling toegepast en volgt men een vaste dagorde, waarbij de deelname aan de H. Mis des morgens een vast programmapunt vormt. In het eerste jaar kwamen 622 jongens op deze wijze weder in nauwer aanraking met het geloofsleven, in een gezonde en sterkende omgeving.

En last not least, willen we hopen, door hun vestiging op Curacao.

Kampvuur R. K. Padvinders.

Gisteravond had op het St. Thomas-College, ter ere van het huwelijk van de ouwbaas, de Hr. J. van Geffen met Mej. A. de Jong, een groot kampvuur plaats. Een zestigtal voortrekkers, verkenners en welpen hebben daar het bruidspaar en tal van genodigden uitstekend vermaakt.

Het was een prachtige avond, waarvan de leiders en padvinders alle eer hebben.

Met het geweten tot gids, gaan wij tot God en wie God vindt, vindt het leven.

De grote vraag is vervolgens: hoe kunnen wij ieder van ons aan herstel medewerken? Als katholieken kunnen wij dat niet volgens het marxisme, communisme of liberalisme. Wij kunnen dat met een hervormd katholicisme. Indien wij echt, volop katholiek zijn, dan zullen wij ook een juist inzicht hebben op stoffelijk terrein. Wij moeten ons vitaal, dynamisch daadkrachtig katholiek tonen. Ik wijs op de figuur Sonnenschein, die in de voor-oorlogsjaren te Berlijn zulk een voorbeeldig maatschappelijk, practisch-katholiek werk verrichte. Met 20 priesters en honderd leken als Sonnenschein in ons land, zouden we de maatschappij doen herstellen. We behoren niet alleen katholiek in de kerk te zijn, maar ook in ons practisch leven. Onze godsdienst is niet alleen liturgie en ceremonieel, maar ook educatie buiten de kerk. Wij moeten democratisch-katholiek zijn, want ons Evangelie is op de eerste plaats het Evangelie der armen.

Pater Henricus O.Cap.

Geen mensen-werk ontgaat de vergankelijkheid. Staten, wereld-rijken storten neer, diep doordachte plannen gaan te niet voor zij worden uitgewerkt, meesterstukken van rijp beraad en met de uiterste inspanning van hoge krachten voltooid, vallen in scherven, wat innerlijk sterk geacht werd, blijkt broos en ook het hechtste staal gaat roesten. Een demonische macht, zou men wanen, schept lust in het algemeen bezwijken. Er schijnt geen genade te zijn, zelfs voor wat reine handen biddend hebben opgebouwd. Wat is zo tragisch als de verbrijzeling van wat Gods heiligen hebben gesticht. Niettemin prent het schouwspel der onmacht van alle mensenwerk, diep in het gelovig gemoed, dat de ware herleving een andere dan een louter menselijke grondslag moet hebben.

Prof. Dr. J. de Groot O.P.

Als de lift naar het succes defect is, ga dan de trappen op.

Er rust op ons Katholieken tegenover de verscheurde eenheid der natie een zware verantwoordelijkheid. Godsdienstige verdeeldheid en politiek gekrakeel, standenverschil en klassenstrijd dreigen bij voortduring ons volk in een menigte stukken uiteen te doen vallen. Het individualisme heeft voor deze verdeeldheid geen medicijn. Maar nu politieke avonturiers zich van de nationale gedachte gaan meester maken en zich zelfs het monopolie toeëigenen van een nationalisme, dat in hun handen aan alle waarborgen van ethiek en recht is onttrokken, dienen we van onze plicht bewust te worden om niet enkel onze plaats op te eisen in de gemeenschap van het Nederlandse volk, maar ook ons die plaats waardig te maken.

Prof. Dr. Ferd. Sassen.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

Mussolini schijnt in zijn houding ten opzichte van Spanje veranderd te zijn. Er werd medegedeeld dat Italië bereid zou zijn, zijn vrijwilligers uit Spanje terug te trekken.

Er lopen geruchten dat Mussolini pogingen in het werk stelt tot betere verhoudingen tussen Duitsland en het Vaticaan.

In Buenos Aires had een politieke moord plaats op de leider der Duitse kolonie aldaar, Jozef Friedl.

UIT NEDERLAND.

Naar Aneta verneemt zal Willem Mengelberg een serie concerten te Londen geven.

Op 14 April ll.heeft Prins Bernhard voor het eerst de gewone wekelijkse zitting van de Raad van State bijgewoond.

De Hollandse export naar Rusland liep sinds 1933 met 5.300.000,— gulden op tot 13.700.000,— gulden over de eerste elf maanden van 1936. De Russische import liep op met 3.580.000,— tot 20.100.000,— gulden. De voornaamste goederen die uit Holland naar Rusland werden gezonden waren rubber, schepen, en optische instrumenten.

Rusland daarentegen exporteerde graan, olie en hout.

Het gerucht gaat dat de Belgische minister van economische zaken, Van Isacker tot Belgisch gezant in Den Haag benoemd zal worden, als opvolger van den Heer Maskens, die enkele dagen geleden overleden is.

H. M. de Koningin is voornemens 17 April naar het Loo te vertrekken, waar zij zich gedurende de zomermaanden zal ophouden.

De wilde staking die 13 April onder een aantal nageljongens bij de Nederlandse scheepsbouwmaatschappij is uitgebroken, heeft zich uitgebreid met enige volwassen arbeiders, zodat op het ogenblik 500 van de 1500 arbeiders bij de NSM het werk neergelegd hebben. 14 April hebben ook 50 nageljongens bij de Nederlandse dokmaatschappij het werk neergelegd.

In de memorie van antwoord aan de eerste Kamer inzake de dienstplichtwet erkent de regering dat momenteel in de Europese wateren over te weinig moderne marine eenheden beschikt wordt. Indien de plannen van de regering uitgevoerd worden volgens programma zullen in de toekomst steeds een flotilleleider en twee of drie jagers volbemand in Nederland aanwezig zijn. Minister Colijn meent dat op de begroting 1938 reeds de eerste termijn moet aangevraagd worden voor de vervanging van een der oude kruisers.

De huidige gezant in Spanje, de Heer R. C. T. Roosmalen is bestemd om den Heer Van Hoorn op te volgen als Nederlands gezant in Oostenrijk-Hongarije.

Het Prinselijk Paar deed de feestelijke intrede in Baarn. Overal werden rijke versieringen aangebracht. De feesten duren drie dagen.

De onderzeeboten O 12 en O 14 hebben Woensdagmorgen de reis naar West-Indië aanvaard, waar zij de Johan Maurits Van Nassau zullen aflossen.

Tijdens de redevoering van de Burgemeester van Soest, bij de intocht van het Prinselijk paar, werd deze onwel en zakte hij bewusteloos ineen.

De staking aan de Ned. Scheepsbouw Mij heeft zich uitgebreid.

Het Nederlandse Stoomschip Sarkani is in de Straat van Gibraltar door Nationalistische trawlers opgebracht. De Sarkani had om bescherming gevraagd aan het Nederlandse oorlogsschip Java, dat convooi weigerde, daar de Sarkani in weerwil van de waarschuwing van de Nederlandse admiraliteit in het wapenmateriaal was beladen.

Het Prinselijk Paar gaat 17 April naar het kasteel Reckenwalde, waar de Moeder van den Prins, wer gezondheidstoestand nog steeds zeer te wensen overlaat.

Minister Colijn zal Maandag a.s. zijn verkiezingscampagne beginnen. Hij zal 37 spreekbeurten moeten vervullen.

SPORT-RUBRIEK
Officiële Mededelingen
VAN
"De Curaçaose Voetbalbond."

COMPETITIE-PROGRAMMA

A-Klasse: B-klasse:

MUNDO NOBO

18 April : R.C.C. 1 — Hercules 1 (F. Kranenburg) — 18 April : :P.S.V. — J. Curaçao * (L. Willems)
25 April : Transvaal 1 — Hercules 1 (E. van Kesteren) — 25 April : D.D.V.O. — Feyenoord * (Cr. Wix)

2 Mei : R.C.C. 1 — S.U.B.T. 1 (H. Elfrink)
Res. A-klasse
2 Mei : J. Holland2—Hercules 2 * (A. Oehlers)

9 Mei : J.-Holland 1—Volhard. 1
Res. B-klasse
9 Mei : Transvaal 2—Hercules 2 *

RIO CANARIO.

18 April : Res. A- klasse
Volharding 2 — Asiento 2 * (J. L. C. Pengal)
A-klasse:
25 April : Asiento 1 — J. Holland 1 (A. Jesurun)
2 Mei : Asiento 1 — Volharding 1 (B. L. Dijk)
9 Mei : Asiento 1 — R.C.C. 1 — B-klasse: 9 Mei : Atletico — Hilversum

SCHERPENHEUVEL.

18 April : Scherpenh. 1 —— Holl. 1 (E. R. Jansen)
Res. A-Klasse
25 April : Scherpenh. 2 — S.U.B.T. 2 (J. L. C. Pengel)
A-klasse
2 Mei : Scherpenh. 1 — Transv. 1 (L. Ramos)
9 Mei : Scherpenh. 1 — S.U.B.T. 1

De met * aangegeven wedstrijden beginnen om drie uur.

Ingeschreven als lid van Volharding: S. Alejandro.

DE VERENIGINGEN WORDEN ER AAN HERINNERD, DAT DE ELFTALOPGAVEN OVER DE MAAND MEI, UITERLIJK OP DINSDAG 27 APRIL INGEWACHT WORDEN BIJ DE 2DE SECRETARIS, G. M. BELTRAM, BERGSTRAAT No. 17.

HET BESTUUR.

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 640.

PROGRAMMA VAN DE CUROM.

Zaterdag, 17 April 1937.

7.00 — 7.03
Wien Neerlands Bloed, Opening.
7.03 — 8.20
Doy's Band speelt:
1. Mi Corazon, Valse Velasco
2. Rubias de Nueva York, Fox trot
3. La Comparsita, Tango

Intermezzo (gr.):
1. On the Beach at Bali Bali, Fox trot
2. Cross Patch, Fox trot, gesp. door Teddy Stauffer and his band.

Doy's Band vervolgt met:
4. Did I remember, Fox trot
5. Some one to care for me, Fox trot
6. Would You, Slow Waltz

Intermezzo (gr.)
1. I'm an old cow, hand from the Rio Grande, Fox trot
2. Musical College, Fox trot

Doy besluit met:
7. Porque te quiero de veras, Son
8. Que malo es ser buena, Valse corsao
9. Shon Felisi, Tumba

8.20 — 9.00
Voortzetting dansmuziek (gr.)
1. Kitten on the Keys O Rag
2. Nola, Fox trot, Piano-duetten door Moreton & Kayes
3. Ich woll't Ich war ein Huhn, Fox trot
4. The glory of Love, Fox trot, Heinz Wehner en zijn orkest
5. Potpourri uit „Follow the Fleet", Fox trot
6. Every minute of the hour, Fox trot Teddy Stauffer and his band.
9. Hoerst du's singen, hoerst du's klinken, Slow fox
10. Wenn sich zwei verliebten kuessen, Fox trot

9.00 n.m.
Sluiting, Wilhelmus.

Maandag, 19 April 1937.

7.00 — 7.03.
Wien Neerlands bloed, Opening.
7.03 — 7.30.
De Heer A. J. Renaud speelt de volgende piano-soli:
1. Husarenritt, Fritz Spindler
2. Ouverture Joyeuse, Keler Bela
3. Fantaisie Brillante sur l'Opera Martha, Flotow-Th. Oosten.

Intermezzo:
Servus Wien — Weense liederen-potpourri. Gez. door Paul Hoerbiger met orkest.

7.30 — 8.10.
Vocaal programma:
1. Der Lindenbaum — Fr. Schubert
2. Du bist die Ruh — Fr. Schubert. Gez. door Karl Schmitt-Walter.
3. Fuer dich allein Lucia.
4. Indian Love call, Peter Anders,, tenor met orkestbegeleiding.
5. Treu sein, das liegt mir nicht — Johann Strauss
6. Gondellied — Johann Strauss. Peter Anders, tenor met orkest.
7. L'Amour, toujours l'amour.
8. Serenade, Richard Crooks met ork.
9. Ein Paradies an Meeresstrand.
10. Blums von Hawai, Richard Tauber met orkest.

8.10 — 9.00.
Dansmuziek:
1. Weinen und lachen — tango.
2. Pato-tango, Adalbert Lutter en zijn orkest.
3. Music in May — Wals.
4. It's a sin to tell a lie — fox trot. Het B.B.C. dansorkest o.l.v. Henry Hall
5. In gruenen Kakadu — slowfox.
6. Eine rote Rose — Wals. Heinz Wehner en zijn band.
7. Cheek to Cheek — fox trot.
8. Isn't this a lovely day — fox trot. Roy Sneck en zijn orkest.
9. Beierse Polka — Bazuin solo.
10. Tip top — accordeon-solo, begeleid door Ad. Lutter en zijn orkest.
11. Japansy — Wals.
12. Evening Star — fox trot. Irving Aaronson & his band.
13. I'll Stand by — quick step.
14. Sweetheart let's grow old together Wals.

9.00 Sluiting, Wilhelmus.

Dinsdag, 20 April 1937.

7.00 — 7.03.
Wien Neerlands bloed, Opening.
7.03 — 8.00.
Gevarieerd Opera-programma.
1. Bohème — Racconto di Rodolfo — Puccini.
2. Manon — Ah fuyez douce image — Massenet, gezongen door Mario Chamlee met orkest.
3. Pique Dame Ouverture — Von Suppe'.
4. I & II. The Capitool Grand Orchestra.
5. Witchez Dance — Mac Dowell.
6. Rusle of Spring — Sinding, Piano soli door Leopold Godowski.
7. Lohengrin — Euch Lueften — Wagner.
8. Tannhaueser — ichteure Halle — Wagner, gez. door Eilsabeth Rethberg.
9. l'Africana — Addio Terra nativa — Meyerbeer.
10. l'Africana — Di to piu bella, gesp. door Italiaans Marine-orkest.
11. Tosca — Puccini — Vissi d'Arte.
12. Madame Butterfly — Puccini — Un bel di vendremo.

8.00 — 9.00.
Internationaal Cabaret-Programma.
1. Kleine Melodie.
2. Die Musik spielt ganz leise. Greta Keller met orkestbegeleiding.
3. The right kind of man.
4. At twillight, Ruth Etting met orkesbegeleiding.
5. Say When.
6. When love comes swinging slong, Harry Richman met orkestbegel.
7. Ja Ja der Wein ist gut — Wienerlied.
8. 's Wird schöne Mädchen geben, Paul Hoerbiger & Orkest.
9. Von singen und wandern — Liederen potpourri.
10. Idem.
11. Souvenirs of Russia — Balalaika orkest.
12. Souvenirs of Europe — Balalaika orkest.
13. The Gospel Train — negro Spiritual
14. My lover is a fisherman, gezongen door Maria Basca met orkest.
15. Rijmpjes — Gezongen door Bod Scholte.
16. Idem, met Kovact Lajos en z'n band
17. It's an old Southern Custon, Cliff Edwards (Ukele Ike).
18) Hunkadola.

9.00 Sluiting, Wilhelmus.

Lijst van binnenkomende schepen over de maand April 1937.

18	April	Fr.	Cuba	Pto. Colombia	Pto. Cabello
18	„	Eng.	Wayfarer	Londen	Cristobal
18	„	Ned.	Colombia	Pto. Cabello	Cristobal
19	„	Eng.	Arama	Panama	Londen
19	„	Amk.	Tachira	Maracaibo	Maracaibo
20	„	Ned.	Baralt	Bonaire	Bonaire
20	„	Eng.	Remuera	Engeland	Panama
20	„	Amk.	Caracas	Pto. Cabello	Pto. Cabello
21	„	Ned.	Irena	St. Domingo	Belize
21	„	„	Amazone	Pto. Cabello	Aruba, Maracaibo

BOEKBESPREKING.

Een declamatorium.

Nieuwe cursus voor declamatie en voordrachtskunst.

Wie de idealistische inleiding van den samensteller van dit boekje gelezen heeft, zal zeer critisch de verzameling van te declameren gedichten en proza-stukken doorlezen. Hij zal dan echter bemerken dat het geen twijfel lijdt of de wens van den samensteller, Jozef Boon C.S.S.R., dat „de jeugd van Nederland en Vlaanderen moet groeien in schoonheid en cultuur" zal zeker mede door gebruik van dit werkje in vervulling gaan.

Jozef Boon bedoelt met deze bundel één deel te geven van de in drie delen te verschijnen complete cursus voor declamatie en voordrachtskunst. Dit deel, het tweede van de drie, is bestemd voor het gebruik door de jeugd van 14-16 jaar.

Boon probeerde zelf, en hij had daartoe als leraar volop de gelegenheid, alle mogelijke gedichten en fragmenten, door deze te laten zeggen in de verschillende klassen die hij leidde.

Zo, door deze eigen ervaring van den auteur, is dit boek een pasklare cursus geworden. Men vindt er katholieke dichters van de jongste generatie uit Nederland en Vlaanderen, naast Gezelle en Rodenbach, van Eden en Boutens.

Overal waar dit nodig was, werd een kleine verklaring gegeven van het vers, en werden aanduidingen voor stem, atmosfeer, gebaren en voordracht bijgevoegd.

Men is dus niet overgeleverd aan de meer of mindere zelfstandigheid van de jeugdige executant, wat immers nu, (tot schade van het verzamelde gehoor en tot schade ook van de smaak in goede poëzie), nog maar al te vaak het geval was.

Uitgave van Het Spectrum, Utrecht.

Relativiteit.

Alles is betrekkelijk. En wanneer men het hiermede eens is, dan is men net zo geleerd als professor Einstein, die er, goed beschouwd, jaren lang studie voor nodig heeft gehad om tot een gelijk inzicht te komen!

Vroeger werd algemeen gedacht, dat je met de diligence vlug kon reizen. Nauwelijks hadden ze de trein uitgevonden of de geleerde wereld koesterde de overtuiging, dat de snelheid niet meer te overtreffen was.

Zo is het met alles. Zelfs de rijkdom is betrekkelijk. Zolang men nog niets bezit lijkt een millioen de overtreffende trap. Maar wanneer men leest van die Indische maharadjahs, die hun briljanten met een kolenschop kunnen opscheppen, dan schijnt het begrip rijkdom geen grenzen te kennen.

Een mens wordt voor braaf versleten, wanneer hij geen kwaad doet. Maar zodra als je leest wat de heiligen zo al gedaan hebben, dan is de gewone menselijke braafheid al zeer betrekkelijk.

Wat is geluk? De een vindt het al een groot geluk, wanneer hij zijn schoorsteen kan rokende houden, terwijl een ander zijn geluk ziet in het uitbreiden van zijn postzegelverzameling.

Wat is vroeg en wat is laat? Is vroeg, wanneer je 's morgens om vijf uur opstaat? Hoe betitelt men dan de klok van drie uur? En wat is laat? Voor de een is 's avonds zes uur laat, waneer hij om half 6 thuis moet zijn. Laat is natuurlijk té laat, wanneer men te laat is om vroeg te zijn. Je kunt alles met voorbeelden illustreren. Op dit gebied zijn de mogelijkheden onbegrensd. Zoals die jongen zeer duidelijk illustreerde wat te laat was, hetgeen overigens zeer moeilijk is ten opzichte van de relativiteit. Die jongen kwam kwart over negen op school.

— De school, zeide de meester, begint om negen uur. Hoe komt het nu, dat je te laat bent?

— Omdat ik té laat van huis ben gegaan, meester.

— Natuurlijk, maar waarom ben je dan niet wat vroeger van huis gegaan?

— Dat kon ik niet meer meester, omdat ik daarvoor te laat was!

Maar voor hoevele mensen is datzelfde tijdstip niet vroeg? Wanner je ergens om tien uur moet zijn en je komt er al kwart over negen aanzetten, dan ben je veel en veel te vroeg. Zodat het vroeg en laat zeer betrekkelijk is.

Het verminkte telegram.

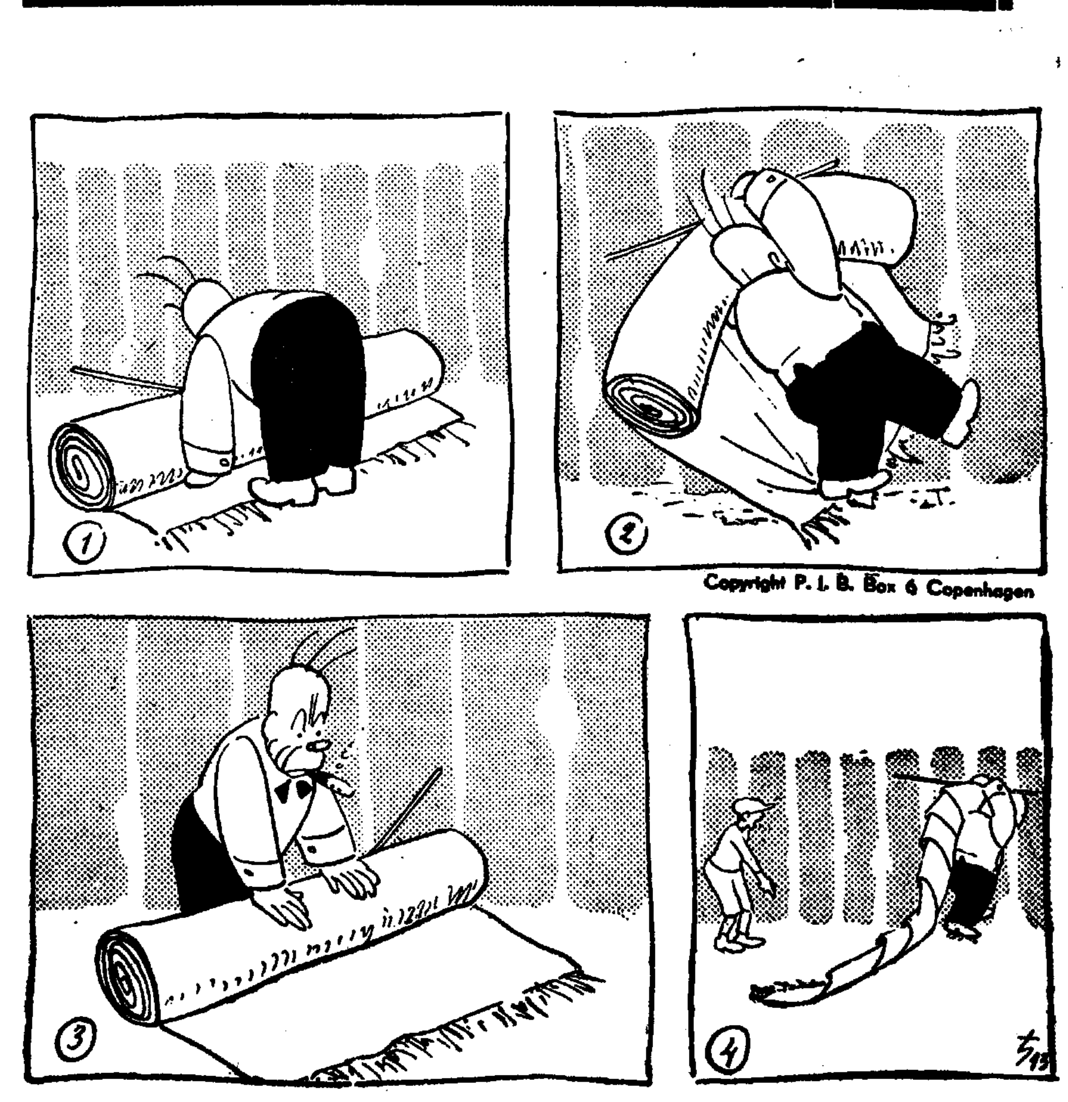
Glimlachend was het jonge paar uit de kerk weergekeerd, waar het huwelijk voltrokken was. Van een geestelijke uit Hamburg, een goede bekende, ontvingen zij het volgende gelukstelegram: „Joh. IV., 18."

De jonge vrouw merkte dat hiermee een citaat uit de H. Schrift bedoeld was en sloeg vol verwachting het H. Boek open. Hoe groot was haar teleurstelling en woede, toen zij op de bedoelde plaats zag staan: „Vijf mannen hebt gij gehad, en die gij nu hebt, is uw man niet."

Woedend sloeg zij het boek dicht, en tierde over de ongepaste grap van de geestelijke.

Deze echter had niets kwaad bedoeld, en een andere plaats in de H. Schrift aangegeven, die echter door een vouw in het telegram niet te lezen was. Hij bedoelde „Joh. I. IV. 18", waar geheel iets anders te lezen staat, n.l. „Liefde kent geen vrees."

Toen de jonge vrouw de vergissing vernam, bedaarde haar boze bui en was de geestelijke dankbaar voor zijn goedgemeende gelukwens.



ADAMSON ZORGT VOOR HET HUISHOUDEN.